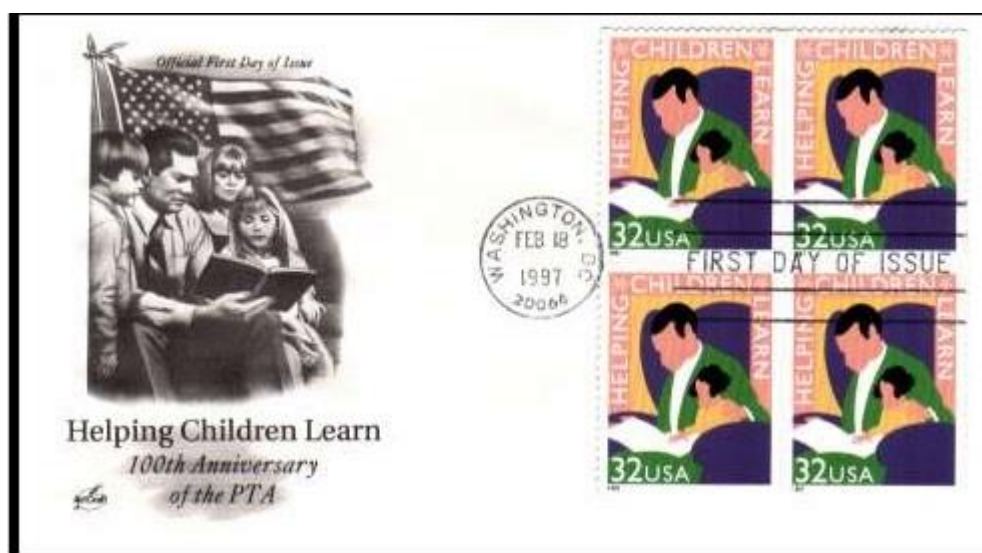

דבר העורכת

לקוראים שלום!

אנחנו שמחים לשלוח לכם את הגיליון החדש, אתנחתא מהמצב הבטחוני הקשה בו אנחנו כרגע שרויים. הגיליון מוקדש להתחלת שנת הלימודים בבתי הספר ובמוסדות להשכלה הגבוהה. חגי תשרי תמו, התלמידים חזרו לכיתות והסטודנטים באוניברסיטאות ובמכללות החלו את לימודיהם. רצינו לאחל לכם שנת לימודים מעניינת ופורה.

"עוזרים לילדים ללמוד" – בול מארצות הברית לרגל 100 שנים לייסוד ועד ההורים (1997)

אז מה בגיליון? אירנה בוצ'בר-ציגלמן כותבת על האוניברסיטה העברית. יורם כהן כתב על תחילת שנת הלימודים בבתי הספר היסודיים. משה ביאלי מספר על עקידת יצחק. ולבסוף, בכל גיליון, חידון בולאי נושא פרסים. שלכם, שביט

האוניברסיטה העברית הראשונה אירינה בוצ'בר-ציגלמן

האוניברסיטה העברית בירושלים חוגגת השנה 90 שנה – היא פתחה את שעריה בפני יהודי ארץ ישראל והתפוצות ב-1 באפריל 1925. בעקבות פתיחת שנת הלימודים האקדמית תשע"ו ב-18 באוקטובר 2015, להלן תקציר היסטורי של האוניברסיטה הראשונה בארץ ישראל. הטכניון בחיפה אמנם נבנה כ-15 שנים לפני האוניברסיטה העברית אך מהותו שונה מאוניברסיטה ולכן הוא נחשב כמוסד האקדמי הראשון אבל לא כאוניברסיטה הראשונה.

הדיונים על הצורך להקים מוסד אקדמי עבור היהודים החלו עוד בשנות השמונים של המאה ה-19 עם עליית התנועה הלאומית היהודית. הצורך בהקמת מסגרת שמאפשרת לימודי יהדות וגם לימודים כלליים נוצר, בין היתר, בגלל איסור על יהודים ללמוד במוסדות להשכלה הגבוהה, בעיקר ברוסיה הצארית, וגם בשל העלייה באנטישמיות בתחילת המאה ה-20. ד"ר חיים ויצמן (נשיאה הראשון של מדינת ישראל) כתב חוברת מסודרת שכותרתה "אוניברסיטה יהודית" ובה פירט את כל מה שנחוץ כדי להגשים את החזון האקדמי היהודי. ההצעה אושרה על-ידי הקונגרס היהודי ב-1913 וב-24 ביולי 1918, ויצמן הניח את האבן הראשונה מתוך ארבע עשרה אבני היסוד של האוניברסיטה העברית על הר הצופים. המספר מסמל את שנים עשר שבטי ישראל שמתקבצים יחד על אדמת ישראל ועוד שתי אבנים שהוסיפו על פי בקשת הישוב היהודי. האירוע של הקמת האוניברסיטה הראשונה על אדמת ארץ ישראל היה כל כך חשוב שכולם רצו לקחת בזה חלק. אך כיוון שלא ניתן היה להענות לבקשות של כולם, הוחלט להוסיף עוד שני אבנים שמייצגות את כלל היישוב היהודי.

ברכה מליטא

המיקום בהר הצופים נבחר משתי סיבות עיקריות:

1. מדובר במקום אסטרטגי מבחינה צבאית (התצפית מן ההר לכיוון ירדן וגם לעיר העתיקה)

2. במקום עמדה אחוזתו של סר ג'ון גריי היל. בשנת 1890 רכש סר היל את הקרקע בהר הצופים כדי להקים עליה אחוזת קיץ. היל היה עורך דין אמיד ואישתו לידי קרולין אמילי הייתה אמנית. המקום נבחר על ידם כמקום אידיאלי לבניית האחוזה (שבנייתה הייתה רק ב-1902) בגלל הנוף הנפלא לכיוון ים המלח ומדבר יהודה ומעורר השראה לגברת שהקימה במקום את הסטודיו שלה. למרות היותו של סר היל נוצרי, הוא שמר על יחסים טובים מאוד עם הקהילה היהודית בליברפול (בה הוא גר ועבד) ותמך בהקמת אוניברסיטה ליהודים. ואכן, ב-1914, קצת לפני מותו ב-19 ביוני אותה שנה, הוא מכר את השטח לוועד הציוני לטובת הקמת האוניברסיטה.

ציור טקס פתיחת האוניברסיטה באמפיתיאטרון (תיטרון המעלות), צייר ליאופולד פיקליובסקי. הצייר לא היה נוכח באירוע וצייר על סמך התמונות שצילמו. הנואם בגלימה האדומה הוא לורד בלפור.

רכישת הקרקע מידי אזרח בריטי כחוק וכדין סייעה בקשיים שהעמידו ראשי המנדט הבריטי בארץ על רכישת אדמות בידי יהודים. המעורבים בהישג של הנחת אבן יסוד הסכימו "שלא היה ניתן להגיע אליו תחת השלטון הטורקי, ושיסמל בעיני העולם את תחילתו של עידן חדש בארץ-ישראל".

אף על פי שהייתה הסכמה שצריך אוניברסיטה ליהודים, היו גם מתנגדים ביישוב היהודי ומחוצה לו. אופי הדיון בנושא היה יותר אקדמי בקרב היהודים בחו"ל ויותר פרקטי בקרב היהודים בישראל. ראשי ההתיישבות היהודית בישראל הביעו חשש שאוניברסיטה "תפגע" בעבודת ההתיישבות. כאשר התנהל דיון על נושאי הלימוד, אחת השאיפות היתה להקים פקולטות ומחלקות שנועדו להכשיר את הלומדים לעבודות השונות הדרושות כדי להכין את ישראל ליום שבו תוכרז כמדינת היהודים.

ברכה מאת מגיני השפה העברית

עניין נוסף שהכביד על ההתקדמות בהקמת האוניברסיטה, הייתה מלחמת השפות שפרצה ב-1913 בעקבות ההחלטה של הטכניון ללמד בגרמנית. רוב המרצים הראשונים שבאו ללמד בטכניון ואחר כך באוניברסיטה העברית, ידעו גרמנית טוב יותר מעברית וחלק ניכר מהמחקר האקדמי נעשה ונכתב על ידם בגרמנית. בנוסף, גם התלמידים שאמורים היו להגיע ללמוד מהגולה לא ידעו כולם עברית. המצדדים בעברית טענו שאם כבר מקימים מוסדות להשכלה גבוהה וגם בתי ספר בארץ ישראל אז שפת ההוראה צריכה להיות עברית. התוצאה הסופית של המאבק היה שהוחלט שעברית תהיה שפת

ההוראה הרשמית וכדי לשמור על קשרים אקדמיים עם המוסדות באירופה, חיים ויצמן גרס שצריך יהיה "לתרגם את הפרסומים גם לשפה אירופית".

הרצאתו של אלברט איינשטיין ב-7 בפברואר 1923 בעת ביקורו בארץ עם אשתו ממחישה את מאבק השפות וזו גם נחשבת להרצאה האקדמית הראשונה שהתקיימה שנתיים לפני הפתיחה הרשמית של האוניברסיטה. איינשטיין הרצה בבניין הפקולטה למתמטיקה (שעכשיו משמש כמכון ליהדות בת זמננו) על תורת היחסות. הוא התלבט באיזו שפה להרצות:

∞ להרצות בגרמנית - לא מקובל

∞ להרצות בעברית - אינשטיין לא מספיק ידע

∞ להרצות באנגלית - אינשטיין גם לא הרגיש מספיק בנוח

בסוף החליט איינשטיין להרצות בצרפתית, וכך הוא פתח את הרצאתו: "גם אני מאושר שהנני קורא את הרצאתי בארץ, שממנה יצאו תורה ואורה לכל העולם הנאור ובבית המוכן להיות מרכז לחוכמה ומדע לכל עמי המזרח. לצערי אינני יודע לקרוא את הרצאתי בשפת עמי ומוכרח אני לעבור לשפה המובנת לכולכם, השפה הצרפתית". על

אף שלא מעט מהאנשים בקהל לא הבינו צרפתית, האולם היה עמוס עד לאפס מקום ובסוף ההרצאה נשמעו מחיאות כפיים סוערות.

בול שיצא ב-1975 לקראת ציון 50 שנה לפתיחת לאוניברסיטה העברית:

מימין לשמש רואים את הבנין המקורי שנבנה בשנות העשרים ומשמש כיום כפקולטה למשפטים, מימין רואים את האמפיתאטרון שבו הוכרזה הקמתה של האוניברסיטה, המבנה הקטן (הסגול) משמאל לאמפיתאטרון שימש עד להקמת קמפוס בגבעת רם כפקולטה למתמטיקה ובמבנה הזה, פרופ' אלברט איינשטיין נתן הרצאה על תורת היחסות.

ויצמן נעזר באיינשטיין בקידום הקמת המכונין למדעי הטבע והרפואה שבהם ראה החשיבות הגדולה ביותר. הסכמה רחבה היתה על כך שבאוניברסיטה העברית חייב להיות מכון למדעי היהדות כחלק מהפקולטה למדעי הרוח. התחום של לימודי האסלאם הוקם במסגרת המכון ללימודי המזרח שיותר מאוחר הפך למכון ללימודי אסיה ואפריקה וכלל נושאים כגון: ציוויליזציה האסלאמית, היסטוריה של ארצות האסלאם, לימודי שפה וספרות ערבית, לימודי אסיה ולימודי אפריקה. הפקולטה למדעי הרוח שאלה משתייכים המכון ללימודי יהדות והמכון ללימודי המזרח הוקמה ב-1928. עד 1948 הוקמו פקולטות ובתי ספר אחרים ונוספו חוגים חדשים כגון: משפטים, הפקולטה לחקלאות וחוגים נוספים

במדעי הרוח והחברה כפי שקיימים כיום. המכון למתמטיקה היה הראשון להציע תכנית לימודים מלאה וב-1929 מכונים נוספים הציגו תכניות שאיפשרו לסטודנטים לקבל תואר אקדמי. התכניות האקדמיות הראשונות נועדו לתלמידי מחקר כדי להעמיד דור של חוקרים מקומיים.

האוניברסיטה פעלה במתכונת מלאה עד ל-1948. אז, בשל הקרבות העזים, התנועה להר הצופים הוגבלה רק לאנשים שחייבים היו להיות במקום כמו צוות הרפואי של בית החולים הדסה בהר-הצופים שהוקם ב-1938. סטודנטים ומרצים התקשו עד מאוד להגיע למעבדות ולכיתות הלימודים. כמו כן, סטודנטים רבים גויסו למלחמת העצמאות. כל עלייה להר לוותה בידי שוטרים וחיילים. ב-13 באפריל 1948, אנשי אקדמיה ואנשי הדסה, שהיו בדרכם להר, נתקלו במארב וכתוצאה מכך 77 אנשים נהרגו. לאחר אירוע טרגי זה, התקבלה החלטה לסגור את האוניברסיטה ואת בית החולים ואזור זה הוגדר כשטח סגור בשליטת האו"ם.

עד להקמת הקמפוס על שם אדמונד ספרא בגבעת רם ב-27 באפריל 1958, הלימודים היו פזורים בבניינים שונים ברחבי ירושלים. אחרי מלחמת ששת הימים ב-1967, הנורמליזציה החלה לחזור לאטה, אך רק לאחר בניית קמפוס הר-הצופים מחדש בסוף שנות השבעים, חזרו חלק מהפקולטות להר ב-1981. מדעי הטבע נשארו בקמפוס בגבעת רם ומדעי הרוח והחברה, והפקולטה למשפטים חזרו להר-הצופים.

מלבד הדיונים והפולמוס סביב נושאי הלימוד באוניברסיטה החדשה, תכנון הקמפוס היווה במשך כמה שנים נושא חשוב לא פחות. מובילי האדריכלים היהודים מגרמניה ומאנגליה הכינו תוכניות שונות. טבעי שלכל אדריכל הייתה גישה משלו לאיך האוניברסיטה אמורה להיראות. אחת ההצעות הייתה להקנות לקמפוס מראה שימזג בין מערב למזרח. תכנית אחרת התבססה על הסגנון הבין-לאומי, כלומר, עיצוב יותר פרקטי ופחות מעוטר, שיתאים לכולם. באתר הארכיון הציוני המרכזי ניתן למצוא תמונות ומידע נוסף על הקמת האוניברסיטה הראשונה בארץ ישראל.

בולי האוניברסיטה העברית

לאחר מבוא היסטורי ארוך וחשוב, נפנה לתאר את הבולים שיצאו לכבוד האוניברסיטה העברית במהלך השנים.

בול ליובל ה-25 של האוניברסיטה שהונפק ב-1945. בול זה יצא גם בצבע ירוק.

הבולים הראשונים שהודפסו בארץ ישראל על-ידי הקרן הקיימת לישראל (קק"ל) שהוקמה בשנת 1901, נועדו לשמש "סמל להתחדשות לאומית ואמצעי להסברת מטרותיה וכן ישמש כמקור הכנסה לגאולת הארץ". בימים שטרם קום המדינה וכן בשלושת השבועות הראשונים שלאחר הקמתה, שימשו בולי קק"ל למשלוח דברי דואר בארץ ותפקדו כבולי דואר לכל דבר. [באתר](#) הקרן הקיימת בישראל ניתן לקרוא על כל הבולים

שהוציאה הקרן. על הבול משמאל, רואים את הבניין ששימש אז כספריה הלאומית. ב-1958 הספריה עברה לקמפוס גבעת רם ועכשיו הבניין משמש כפקולטה למשפטים בקמפוס הר-הצופים. בנין זה הוא בין המבנים הבודדים שקיימים עד היום בצורתם המקורית. הבנין נבנה באבן ירושלמית ופניו לכיוון הכותל המערבי. המחשבה שעמדה מאחורי הקמת המבנה מול החומות נועדה להראות בנייה של מקדש של ידע.

הבול שהונפק ב-1950 מציג גם הוא את הספריה. ב-15 בינואר 1964, כעשר שנים לתחילת העבודות להקמת קמפוס חדש בגבעת רם, יצא בול על גלויה שמתאר את הכניסה הצפונית לקמפוס החדש.

הדואר הנפיק גם חותמות לציון ארועים שונים באורניברסיטה. בחותמת הימנית, דואר ישראל חגג אץ חנוכת בית הספר לתלמידים מחוץ לארץ. המטרה בבית הספר הייתה שסטודנטים אלה ישמשו כשגרירים בעולם. הציון האחרון של האוניברסיטה העברית בבולי דואר או בחותמות, יצא בשנת 2000 לציון 75 שנה להקמת האוניברסיטה.

לתגובות ניתן לפנות לאירינה בכתובת: irina.bochevar@mail.huji.ac.il

שלום כיתה א' דובוש – יורם כהן

בתחילת ספטמבר נפתחה שנת הלימודים. בכתבה אספר על בולים, מהאוסף שלי, הקשורים ללימודים ובעיקר לתלמידי כיתה א', שנפגשים לראשונה עם בית הספר, המורים וחבריהם התלמידים.

ב- 1997, יצא בול ישראלי ובו ציור של כיתה א': התלמידים יושבים ליד שולחנותיהם והמורה עומדת ליד הלוח שעליו כתוב "שלום כיתה א'". הציור הוא של נבית מנגשה, שהייתה תלמידת כיתה ג' בבני ברק, אותו ציירה, במסגרת תחרות ציורים עבור השרות הבולאי, שהתקיימה ע"י הפיקוח על הוראת האמנות והציור במשרד החינוך, מחוז ת"א והמרכז. הבול של נבית זכה בתחרות והוכן ממנו הבול שלפניכם.

נבית מנגשה

ב-2006 הצלחתי לשוחח איתה בטלפון והיא ברצון סיפרה על ציור הבול. היא מספרת שציירה את הבול בהיותה בכיתה ג' ושכחה ממנו. היא הופתעה כשנודע לה שזכתה בתחרות במקום הראשון ושמיכנים על פי הציור שלה בול דואר. בעקבות הנפקת הבול כובדה בביקור במשכן הנשיא דאז, עזר וייצמן, במעמד שרת החינוך ומנהל השרות הבולאי יינן ביילין. היא הגישה מתנה לנשיא גיליון של 15 הבולים שלה בתוך מסגרת. הנשיא עזר וייצמן הצטער שלא הכין לילדה מתנה והציע שהיא תיקח את הבולים הממוסגרים והם אכן תלויים בחדרה עד היום. מאוחר יותר זכה הבול גם בתחרות עיצוב בולים באיטליה, כבול היפה ביותר של אותה שנה. ושוב זכתה נבית להערכה ולכותרות בעיתונות. נבית מספרת שלא המשיכה לעסוק בציור מעבר לשעורי הציור בביה"ס. היא זוכרת שילדי כיתה מאוד פירגנו לה על הצלחתה. נבית הייתה אז בת 21 וסיימה את שרותה בצה"ל כחובשת.

"שלום כיתה א' מעטפת יום ראשון

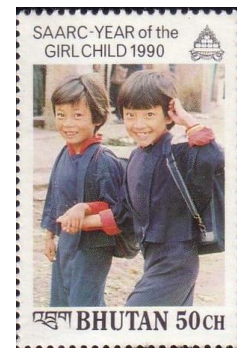
בציור: מבט מגבוה, מהקיר האחורי, על כל הכיתה, התלמידים היושבים ליד השולחנות, המורה והלוח. נבית רצתה להשיג מבט כולל כי נראה לה שבכל ניסיון לצייר בזווית אחרת את הכיתה יחסרו חלק מהפרטים. בציור ניסתה להעביר את תחושת התרגשותה מיום הלימודים הראשון שלה בביה"ס. לאיור מעטפת היום הראשון נבחר ציורה של אורן סימה תלמידת כיתה ו' בבית הספר "תל חי", בתל אביב.

גאנה

סין

בוטאן

ברחבי העולם ילדים מאושרים ללכת לבית הספר ולרכוש השכלה. בבול מבוטאן רואים תלמידים עם ילקוטים הולכים בשמחה לבי"ס. בסין, כשאין מספיק כיתות לימוד, לומדים גם בסירה. בבול מגאנה מלמדים את הילדים גם בולאות.

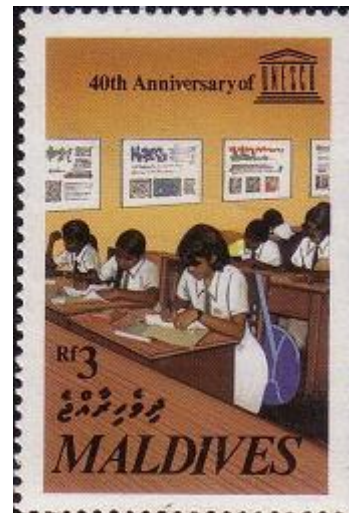
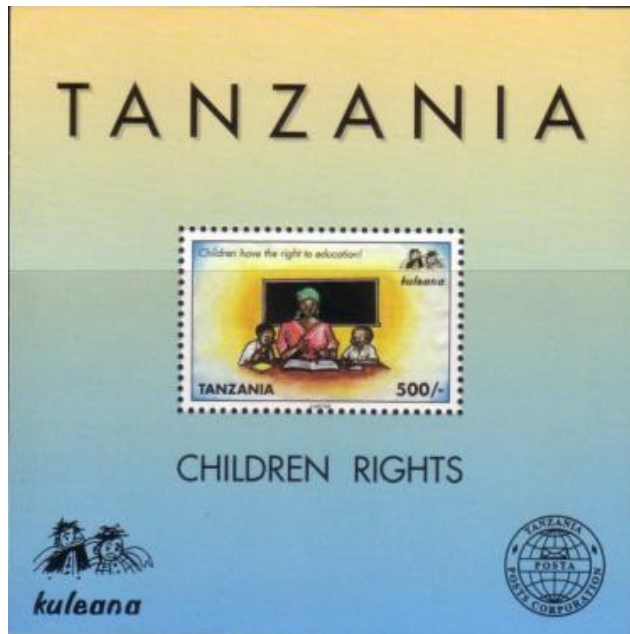
לומדים בניו זילנד

יום המורה,
אפגניסטן

בניו זילנד הוציאו סדרה של בולים המתארת את תהליך החינוך החל מגיל הגן (הבול השמאלי לעיל) ועד ללימודים הגבוהים באוניברסיטה (הבול הימני לעיל). כיתה טיפוסית בניו זילנד מתוארת בבול משמאל. הילדים יושבים בזוגות ומסכמים את השיעור. הבול השמאלי הונפק לרגל יום המורה באפגניסטן, ואנו עדים ליחס החיבה שרוכשים התלמידים למורים.

ארגון UNESCO,
המלדיבים

ארגון ה-PTA, ארה"ב

בטנזניה הוציאו גליונית המציגה מורה בשיעור מצומצם עם שני ילדים. הגליונית הונפקה לרגל יום "זכויות הילד" וקובעת כי לכל ילד יש את הזכות להשכלה. המסר החינוכי הוא מוטיב חוזר בבולים של מדינות רבות. הרעיון כי הלימודים הם למען עתיד טוב יותר ולמען השכלה שתיטיב עם הלומדים ותאפשר

להם לפתח את מדינתם ועתידם. לשם כך הוקמו ארגונים חינוכיים כגון ה-PTA, ארגון ההורים והמורים האמריקאי, וכן ארגון אונסק"ו (UNESCO) ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם.

הילדים נעזרים במשקולות, סוואזילנד

הילדים נעזרים באמצעי עזר חינוכיים בזמן הלימודים –

הילדים נעזרים בגלובוס, קונגו

הילדים נעזרים בספרייה, קפריסין

הילדים נעזרים בכלי כתיבה, אלג'יר

לכל התלמידים והמורים שנת לימודים מוצלחת! זכרו להיזהר בדרכם לבית הספר ולעבור אך ורק במעברי חציה –

עקדת יצחק משה ביאלי

סיפור העקדה מופיע בפרק כ"ב של ספר בראשית. שני הפסוקים הראשונים של הפרק ניגשים "ישר לענין", ומסבירים בדיוק מה נדרש מאברהם ומדוע:

"וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים, נִסָּה אֶת-אַבְרָהָם; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי. וַיֹּאמֶר קַח-נָא אֶת-בְּנֶךְ אֶת-יִחִידְךָ אֲשֶׁר-אַהֲבָתָּ, אֶת-יִצְחָק, וְלֶךְ-לְךָ, אֶל-אַרְצַי הַמִּרְיָה; וְהַעֲלֵהוּ שָׁם, לְעֹלָה, עַל אֶחָד הַהָרִים, אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ."

העקדה היא הניסיון הקשה ביותר בו נתנסה אברהם. הוא גם סיום לשרשרת מעשיו הקודמים, בהם הוכיח את גדולתו הנפשית ואת אמונתו ללא סייג באלוהים. העקדה היא גם סמל לנאמנות ללא מצרים למצוות אלוהים ולהקרבה עצמית על קידוש השם.

על פי המסופר, אברהם יוצא לדרך עם **יצחק** ושני נערים, עד שהם מגיעים לטווח ראייה מהר המוריה. אז מורה אברהם לשני הנערים להישאר במקומם. "וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֵצֵי הָעֹלָה, וַיִּשֶׂם עַל-יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ, אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמַּאֲכָלִת; וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו", כפי שמראה החותמת משמאל.

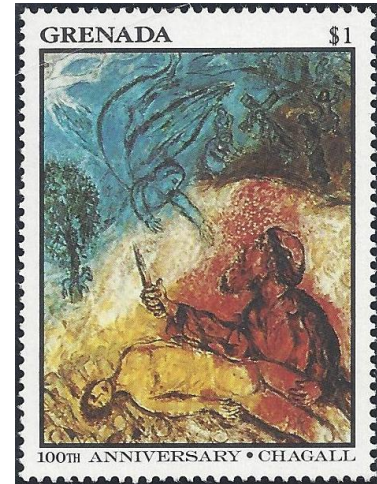
כאשר אברהם ויצחק מגיעים אל המקום אותו בחר אלוהים "וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים; וַיַּעֲקֹד, אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ,

מִמֶּעַל לָעֵצִים." רגע זה של העקדה (עקדה היא מילה נרדפת לקשירה, ולכן "עקדת יצחק" פירושו הקשירה של יצחק) מונצח בבול הישראלי משנת 1997. הציור, פרי עבודתו של אמן בלתי ידוע, עיטר את סוכתו של הרב **עמנואל אברהם חיים לב** מסגד שבהונגריה באמצע המאה ה-19.

עתה מגיע הרגע הדרמטי של הסיפור: "וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יְדוֹ, וַיִּקַּח אֶת-הַמַּאֲכָלִת, לִשְׂחֹט, אֶת-בְּנוֹ. וַיִּקְרָא אֵלָיו מֵלֶאָה יְהוָה, מִן-הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר, אַבְרָהָם אַבְרָהָם; וַיֹּאמֶר, הִנְנִי. וַיֹּאמֶר, אֵל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנֶּגֶר, וְאֶל-תַּעֲשֵׁ לּוֹ, מֵאוֹמָה: כִּי עֵתָה יָדַעְתִּי, כִּי-יִרָא אֱלֹהִים אֹתָהּ, וְלֹא חֲשַׁכֶּתָּ אֶת-בְּנֶךְ אֶת-יִחִידְךָ, מִמֶּנִּי. וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו, וַיִּרָא וְהִנֵּה-אֵיל, אַחֵר, נֹאֲחָז בְּסִבְבֶּךָ בְּקִרְנָיו; וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ."

אמנים אוהבים להתמודד עם רגעים דרמטיים, ולכן מרבית היצירות העוסקות בעקדת יצחק מוקדשות לרגע שבו מופיע המלאך. הציור מימין הוא של **שאגאל**, והדרמטיות של הרגע מתבטאת בבחירת הצבעים שלו. באמצע ניתן לראות את יצירתו של **פאול ורונזה**, צייר איטלקי מהמאה ה-16, בה המלאך ממש תופס בידו של אברהם כדי לעצור בו. הציור האחרון אותו אני מביא כאן הוא משל **רמברנדט**, וכאן כדאי לשים לב למאכלת הנופלת מידו של אברהם.

סיפור העקדה אינו פשוט, ולאורך הדורות פרשנים ניסו להסביר אותו. הם העלו שלוש סיבות אפשריות שבעטיין דרש אלוהים ביצוע של מעשה כזה. סיבה אפשרית אחת היא, שהמטרה היא לבחון את האמונה של אברהם באלוהיו, ולהראות את גדולתו של אברהם לעומת שאר בני האדם. גדול פרשני המקרא, **רש"י**, הצביע על כך שכל הניסיונות בתנ"ך מסתיימים לטובת זה העומד למבחן, ולכן הוא מסיק כי הניסיון הוא דרכו של האל להוכיח לאדם עצמו עד כמה גדולה אמונתו.

סיבה אפשרית שנייה למעשה העקדה היא להבהיר את קדושתו של הר המוריה, הוא הר הבית של ימינו. על פי המסורת העקדה התבצעה על אבן השתייה שבהר המוריה. לבסוף, הסבר שלישי הוא שמעשה העקדה נועד לדחות כל סוג של קרבן אדם אצל עם ישראל, בניגוד לעמים אחרים בהם היה מוקבל פולחן מולך ובעל. סיפור העקדה נועד להבהיר כי אין זו דרכה של היהדות.

סיפור העקדה הוא רב חשיבות לכל הדתות: הוא מוזכר גם בקוראן ובא לידי ביטוי ביצירות אמנותיות נוצריות רבות. בשנת 1401 ערכה גילדת הסוחרים בפירנצה תחרות לעיצוב זוג דלתות נוסף לבית הטבילה הבפטיסטריום שבעיר. המתחרים קיבלו גוש ברונזה במשקל של 34 קילוגרם, ונדרשו ליצור תבליט בנושא עקדת יצחק. שבעה אמנים נגשו לתחרות ושקדו במשך שנה שלמה על עיצוב יצירותיהם. הזוכה המאושר היה **לורנצו גיברטי**. למרבית הצער יצירה מרשימה זו טרם הופיעה על בול כלשהוא, כך שאני נאלץ להסתפק בצילום רגיל שלה.

משה ביאלי אוסף בולים בנושא התנ"ך באמנות. כתובתו למשלוח תגובות:
mobilom@bezeqint.net

חידון מספר 88

איזו מדינה?

ארגון האומות המאוחדות (האו"ם) הנפיק סדרת בולים ארוכה של דגלי המדינות החברות בו.

של איזו מדינה הדגל הנראה בבול?

מי האיש?

מי האיש הנראה בבול?

באיזו מדינה מלך?

לכמה נשים נישא?

איזה שינוי היסטורי הוא חולל במדינתו?

זהה את האתר

לזכר איזו אוניה הוקמה אנדרטה זו?

היכן היא נמצאת?

כיצד טבעה האוניה?

את הפתרונות יש לשלוח למערכת nosonchik@gmail.com עד ל-15 בנובמבר. הפותרים מתבקשים לציין את גילם. בין הילדים ובני הנוער שיפתרו נכונה את החידות יוגרל פרס בולאי מתנת איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית. התשובות לחידות ושם הזוכה יפורסמו בגליון הבא.

פתרון חידון מספר 88

איזו מדינה?

הבול מראה את הדגל של קנדה. במרכז הדגל נמצא ריבוע לבן ובמרכזו עלה של עת האדר (מייפל בלועזית).

מי האיש?

האיש בבול הוא הסופר והמחזאי הרוסי **אנטון צ'כוב**, שכתב כמה יצירות מופת, כגון הסיפור "הגברת עם הכלבלב" והמחזה "בת השחף". צ'כוב מת ממחלת השחפת, והוא בן 44 בלבד.

זהה את בעל החיים

לפנינו בעל חיים הנקרא דינגו. בניגוד לכלב אותו אנו מכירים הוא אינו מבית אלא פראי, ואף טורף. הדינגו נפוץ באוסטרליה.

בהגרלה שנערכה בין הפותרים נכונה עלה שמו של איתן אוחיון בן ה-15. איתן זוכה בפרס בולאי מתנת איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית.

מכתבים למערכת – לכל תגובה, הצעה או שאלה ניתן לפנות אלינו בכתובת

nosonchik@gmail.com